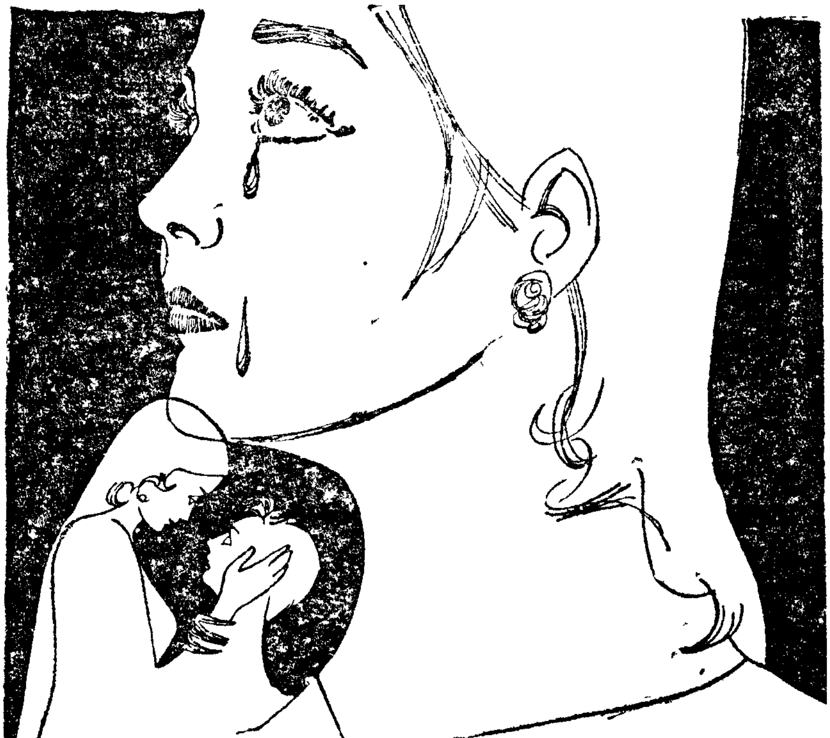

దగాపడిన తల్లి

కె. లక్ష్మీసాయి

నువ్వెళ్ళిం తరువాత ఎంత బాధ పడ్డానో నీకు తెలియదు. నిన్ను పెట్టిన బాధలు అనుక్షణం కళ్ళముందర కదులు తోంటే ఎంత నరకం అనుభవించానో... అబ్బ...తలచుకొంటే...'

నవ్వింది శకుంతల. 'ఆ నాడు నేను యింట్లో ఉంటే అనుభవించినంత నరకమా!'

'నిజమే! శకుంతలా! ఏ శనిదేవత నెత్తిన కూర్చుని అట్లా ఆడించిందో కాని.'

'శనా!' హేళనగా నవ్వింది. కావాలని ప్రేమించి తెచ్చుకొన్నసంస్కార వంతురాలు.' అయినా ఇప్పుడవన్నీ ఎందుకు? జరిగిన గతం మీపశ్చాత్తాపాలతో మారిపోదు. అసలిప్పుడెందుకొచ్చారు?' కఠినంగా అంది కిటికీ చువ్వల్లోంచి చిక్కగా అల్లుకుపోయిన చీకటిని చూస్తూ.

'అంత కఠినంగా మాట్లాడకు శకుంతలా! అంత కఠినంగా మాట్లాడకు. హరికోసం, నీ కోసం నా మనసెంత విలవిల్లాడి పోతోందో నీకు తెలియదు.'

'ప్రేమ కాబోలు' వ్యంగ్యంగా నవ్వింది.

'నువ్వెంత హేళనగా మాట్లాడినాసరే! అదలించే పెద్దదిక్కులేక డబ్బు, యౌవ్వన మదంతో కళ్ళు మూసుకుపోయాయి. అంతా తెలుసుకొనే సరికి నా అనుకొన్న వాళ్ళు నాకు దూరమైపోయారు శకుంతలా! నువ్వెళ్ళి పోయిన తరువాత రెండేళ్ళు ఎలా గడిపానో నాకే తెలియదు. స్నేహితులు. మద్యం. వీటితోనే లోకం...కళ్ళు తెరిచే సరికి ఎంత పతనమయ్యానో తెలిసింది. చుట్టూ ఉన్న వాళ్ళు నా అసమర్థత ఆసరాగా ఎవరికి అందినంత వాళ్ళు స్వాహా చేశారు. వ్యాపారంలో అపరిమితమైన నష్టం వచ్చింది. నాకు ఆప్తులనుకొన్న వాళ్లే ముఖాలు చాటు చేసుకొన్నారు. ఇంట్లో ఉన్న అమ్మ నగలన్నీ అమ్మేశాను. కొంత అప్పుచేసి ఎలాగోలాగ మళ్ళీ నిలబడ గలిగాను. నా వ్యాపారం సొంతంగా చూసుకోవడం అలవాటు చేసుకొన్నాను. అదృష్టం కలిసొచ్చింది. లక్షలు గడించాను. గడిస్తున్నాను! కాని...ఎవరికోసం? ఎవరు సంతోషించను? మదంలో భార్యను కొడుకును దూరం చేసుకొన్నాను. ఎంత సంపాదించినా ఏదో అసంతృప్తి. మీ ఇంటికి వెళ్లాను. అప్పటికే మీరు అక్కడనుండి వెళ్ళిపోయారన్నారు. నా అదృష్టం అంతే అనుకొన్నాను. కాని ఇలా కలుసుకొంటామని కలలోకూడ అనుకోలేదు. నేను చాలా అదృష్టవంతుణ్ణి, శకుంతలా అదృష్టవంతు'...

'కాదు!' అరిచింది శకుంతల. గడచిన గతమంతా గిర్రున తిరుగుతూంటే కన్నీరాపుకోలేక. 'చాలా దురదృష్టం. మిమ్మల్ని కలుసుకోవడం నా దురదృష్టం.'

'శకుంతలా!' ఆశ్చర్యంగా చూశాడు శ్రీహరి. 'అవును. జరిగిందంతా మరచిపోలిగాను. అంతా ఒక పీడకలగా జరిగిపోయిందనుకొన్నాను. కానీ...కానీ...ఇలా ఎదురై మళ్ళీ బాధిస్తుందనుకోలేదు. మీరు మళ్ళీ ఎందుకొచ్చారు? ఎందుకిలా బాధించ పూనుకొన్నారు? దయచేసి మా బ్రతుకు మమ్మల్ని బ్రతకనివ్వండి. ఇన్నేళ్ల తర్వాత మీ ఆదరమూ వద్దు! మీరూ వద్దు!' జీరపోయిన కంఠంతో అంది శకుంతల.

'శకుంతలా!' జాలిగా చూశాడు శ్రీహరి. 'జరిగినదంతా మర్చిపోవడమా!' చిత్రంగా చూసాడు.

'అవును! మర్చిపోవాలి! మర్చిపోయాను కూడా! ఎన్నో ఆశలతో మిమ్మల్ని ఎంతో ఉన్నతంగా వూహించి మీ చేతుల్లో పెట్టి, తన ఎదుటే తన కూతురి కాపురం కూలిపోతే భరించలేక పిచ్చివారయిపోయిన నాన్న, కూతురు కాపరం స్వర్గం అనుకొన్న అమ్మ అల్లుడి చిద్విలాసాలు విని గుండె పగిలి చచ్చిపోయిన విషయాలు! వీటన్నిటి కారణం మీరని మరచిపోవాలి కదూ!' ఉబుకుతున్న కన్నీరాపుకోలేక రొప్పుతూ శ్రీహరి వైపు తీక్షణంగా చూస్తూ 'మర్చిపోయాను. అందర్నీ మర్చిపోయాను. కాలం ఎన్ని జ్ఞాప

కాలనైనా మరచిపోయేలా చేస్తుంది. వాళ్ళం దరితోపాటు మిమ్మల్నీ మరచిపోయాను. నాకు భర్త, హరికి తండ్రి ఉన్నాడని మర్చి పోయాను.'

'శకుంతలా!' దగ్గరగా వచ్చాడు శ్రీహరి. 'గతమంతా గుర్తు చేసుకోవడంవల్ల జరిగే దేముంది? బాధ తప్పితే! మనిషన్న తరువాత తప్పులు చేయకుండా ఉండడు. నేను ఇంకా కాస్త ఎక్కువే చేశాననుకో! ప్లీజ్, జరిగింది మనసులో పెట్టుకోకు. మనింటికి వెళ్దాం. వచ్చెయ్. ఇంత అజ్ఞాతంగా బ్రతకాల్సిన ఖర్మ మీకేమిటి?'

'మనిల్లా! హుం! నేనెనాడైతే ఆ గడపలోంచి అడుగు బయట పెట్టానో ఆనాడే ఋణం తీరిపోయింది ఆ యింటికీ, నాకూ. తిరిగి రావడమా? ఉహూ! కలలో మాట.' తీక్షణంగా చూసింది. 'పాపం పెద్దవారయ్యారు మీరు. ఒక తోడు కావలసిన అవసరం ఏర్పడింది. మీ అదృష్టం కొద్దీ చేతికందివచ్చిన కొడుకు కనపడ్డాడు దేముడిలా! ఇన్నేళ్ళుగా లేని ప్రేమ, అభి మానం, సంబంధం పొర్లుకొచ్చాయి. చేసిన తప్పులన్నీ డబ్బుతో ప్రక్షాళన చేసుకొందా మని కొండంత ఆశతో వచ్చినట్లున్నారు.'

ఉబికివస్తున్న కోపాన్ని బిగబట్టుకొని హరి ఫోటో వంక చూడసాగాడు శ్రీహరి.

'చాలా పొరబడ్డారు మీరు. మీ అంతస్థు డబ్బు చూసి మోసపోయే రోజులు గతించాయి. మీకు, మాకు ఏ సంబంధం లేదు. మా మానాన్న మమ్మల్ని బ్రతకనివ్వండి. మాకు ఎవ్వరూ లేరు, వాడికి నేను, నాకు వాడు తప్ప.'

'శకుంతలా!' కోపంగా అరిచాడు. 'నీ కాళ్ళ దగ్గరికి వచ్చాననేగా ఇంత చుల కన! నిన్ను మభ్యపెట్టవలసిన అవసరమేమీ లేదు. హూ! డబ్బంటే తోడు ఎంతమం దయినా వస్తారు! నా వాళ్ళని ఆశలో వస్తే యింత హీనంగా మాట్లాడతావా.'

'యింకేం! ఆ డబ్బుతోనే కాలక్షేపం చేయండి. మేమెందుకూ! మధ్య'

నిర్లక్ష్యంగా నవ్వాడు. 'అంత అవసరం లేదు శకుంతలా! హరి నీకు మాత్రమే కాదు కొడుకు. ఎదుటపడి వేడుకొంటే నీఅంత కఠినుడుమాత్రం అవడు.'

ఒణికిపోయింది శకుంతల. 'ఏమిటి మీ ధైర్యం! ఇన్నేళ్ళుగా ముఖంగూడ ఎరుగని మీరువెళ్ళి, రమ్మంటే ...'

'అదే రక్తసంబంధం శకుంతలా!'

'కాదు.' పిచ్చిగా అరిచింది. అది రక్త సంబంధం కాదు. ధన సంబంధం. మీడబ్బు చూసి కన్నతల్లికి ద్రోహం చేసేటంత నీచుడు కాదు, వాడు. పెంచి పెద్దచేసిన తల్లికంటే, నా రక్త సంబంధంకంటే గొప్పదా మీ సంబంధం! రాడు! రాడు! రాడు! రక్త సంబంధమంటూ మోసం చేసుకొని మీ డబ్బునుచూసి మోసపోయే పసిపిల్లవాడు కాదు.' ఆవేశంలో చెప్పుకుపోతోంది. అప్పుడే తననుంచి దూరంచేస్తున్నట్లు వాణికి పోయింది శకుంతల, కొడుకును తలచుకొని.

'శకుంతలా! ఆఖరుసారిగా చెబుతున్నాను. నీ పట్టుదలతో ఆవేశాలతో, ఎంతో ఉన్న తంగా ఉండవలసిన వాడి భవిష్యత్తు నాశనం చేయకు.' 'హుం! భవిష్యత్తు! వాడి భవిష్యత్తు దృష్టిలో పెట్టుకునేనా ఆనాడు పసిపిల్లవాడనిగూడ కనికరం లేకుండా వదలివేశారు! ఇంతకాలంగా లేని వాడి భవి ష్యత్తుమీద మీకు ఇంత చింత అనవసరం. ఏ దైవం ఇన్నాళ్ళూ వాడిజీవితాన్ని తీర్చి దిద్దాడో ఆయనే చూస్తాడు.' 'అయితే రావన్నమాట!' ఓటమిని పరిహసిస్తున్న మనస్సును అదుపులో పెట్టుకుంటూ, మొహమంతా కోపంతో ఎర్రపడిపోగా ఆవే శంతో అడిగాడు. 'మిమ్మల్ని చూస్తుంటే నవ్వు వస్తోంది. యిదేం బొమ్మలాటా? రమ్మంటే రావడానికీ! పొమ్మంటే పోవ డానికీ!' నిశితంగా అంది. 'జీవితంలో సగా నికి పైగా గడచిపోయింది. ఇంకా ఇప్పుడీ తాపత్రయం దేనికి? జీవితాన్ని ఆనందంగా అనుభవించే అదృష్టం నాకు, ఆ ఓర్పు మీకు లేకపోయాయి అప్పట్లో ఇప్పుడు అంత ఉన్నతమైన జీవితం పిలుస్తున్నా వచ్చేటంత గుండెదిటవు నాకు లేకపోతోంది. మనసు, మమత బండబారి పోయాయి. హరి చదువు పూర్తి కాబోతోంది. రేపో, మాపో ఉద్యోగస్తుడు కాబోతున్నాడు. మిగిలిన జీవితం వాడి నీడలో విశ్రాంతిగా గడిచి పోతుంది. మీకు డబ్బుంది, ఎంతమంది బంధువుల పెట్నయినా! యింకా ఈ జంఝాటం దేనికి? దయచేసి ఇకవెళ్ళండి. ఇంకెప్పుడూ రాకండి. ప్రశాంతమైన మా జీవితాలను కల్లోలం పరచకండి. మీకూ మాకూ ఇక...ఇక...ఏ సంబంధం లేదు.'

కళ్ళలో తిరుగుతున్న నీటిని కళ్ళతోనే వారిస్తూ ముఖం తిప్పుకొంది. 'ఆడదానికి ఇంత అహం, పట్టుదల పనికిరాదు, శకుం తలా! భర్తవచ్చి పిలుస్తున్నా రానన్నదాన్ని నిన్నే చూస్తున్నాను. సరే కాని! నీ పంతం ఎంత నెగ్గుతుందో చూస్తాను!' హరే నా దగ్గరకువస్తే అప్పుడయినారావా?' కోపంగా లేచి హరి ఫోటోవంకచూసి చరచరా బయ టకు వెళ్ళిపోయాడు శ్రీహరి. కారు చప్పుడువింటూ బండబారిన మనస్సుతో అట్లాగే చేరబడిపోయింది గుమ్మానికి, గతం కళ్ళముందర తిరుగుతుంటే శకుంతల.

* * *

రాజయ్యకు ఒక్కగా నొక్క కూతురు శకుంతల. పల్లెలోఉన్న పొలం, ఇల్లుఅమ్ము కొని పట్నానికి వచ్చేశాడు. బట్టలవ్యాపారం పెట్టి,కూతురును పెద్దచదువు చదివించాలని రాజయ్యకోరిక. కాని శకుంతలకు చదువుమీద అంత శ్రద్ధ వుండేదికాదు. స్కూల్లో చేర్పిం చాడు. గిర్రున కాలం తిరిగిపోయింది. శకుం తల ఎస్.ఎస్. ఎల్. సి. పూర్తి చేశాననిపిం చింది. ఇంట్లో ట్యూషను పెట్టించి, తను పోరి, కూతురిని ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. అనిపించేసరికి రాజయ్యకు మళ్ళీ తాను చదువుకున్నంత పని అయింది. ఇక చదు వనేసరికి ఏమీ చెయ్యలేక పోయాడు. దానికి తోడు తన భార్య 'పదిహేనేళ్ళు వచ్చినయి చదువు వద్దూ, చట్టుబండలూ వద్దు సంబంధాలు చూడండి' అని పోరు మొద లెట్టేసరికి కూతురి పెళ్ళివైపు దృష్టిని మరల్చాడు. కాని ఎన్ని కుదరాలి! ఆడపిల్ల పెళ్ళంటే మాటలా? ఎన్ని చెప్పులరగాలి! అందునా రాజయ్యకు ఏ సంబంధం ఓ పట్టాన నచ్చేది కాదు. అందం, చదువు, ఆస్తి, ఈడు జోడు, యివన్నీ కుదిరి అల్లుడి రూపం దాల్చేసరికి యింకో మూడే ళ్ళు గడిచాయి. చివరికి తాను వూహించిన అల్లుణ్ణి తాహతును మించిన సంబంధం అయినా పట్టుకొన్నాడు. పెళ్ళి పీటలమీ శకుంతల శ్రీహరులను చూసి రతీ మన్మ థులలాగా వున్నారని తెగ చెప్పుకొన్నారు శ్రీహరికి తలచెడిన మేనత్త తప్ప ఎవరూ లేరు. శకుంతల తెగ సంబరపడిపోయింది, పెళ్ళిలో శ్రీహరి పలుకుబడి చూసి, వృద్ధి స్నేహితబృందాన్ని చూసి. ఏడాది లోపే కాపరానికి తీసుకుపోయాడు. అంత బంగళా

[illegible] శకుంతల ఉక్కిరిబిక్కిరి అయింది. అంత ఇంట్లోనూ, తనూ, విధవ మేనత్త సూరమ్మగారు, వంటమనిషి, శ్రీహరి. ఇద్దరు నౌకర్లు. అంతే. శ్రీహరి ప్రొద్దున పోతే రాత్రెప్పుడో ఇల్లు చేరేవాడు. శకుంతలకు తోచేదికాదు. శ్రీహరితో అంటే క్లబ్బుల్లో చేరమనేవాడు. గతుక్కుమనేది శకుంతల. తనకు బయటకు పోవడానికే జంకు. ఇంకా క్లబ్బులకు కూడానా! ఇంతలో కొన్నాళ్ళకి సూరమ్మగారి ఏకైక పుత్రిక, లలిత, బావ పెళ్ళాన్ని చూద్దామనిట హఠాత్తుగ దిగబడింది ఒక సాయం సమయంలో. తెల్లబోయింది శకుంతల ఆమెను చూసి. యిక చూడాలి సూరమ్మగారి హడావుడి. 'ఇన్నాళ్ళకు ఈ ముసలి తల్లిని చూడాలనిపించిందిటే! చివరికి బావ పెళ్ళికి కూడ రాలేదు. వాడు ఎంత బాధ పడిపోయాడో తెలుసా! అయినా మీకు తీరిక దొరకద్దూ! ఎప్పుడూ వూళ్ళు తిరగటమే వాయె!' అంటూ పరామర్శించలేక హైరాన పడిపోయింది. 'ఏం చెయ్యనమ్మా? ఎంత ప్రయత్నించినా వీలుపడందే! నాకు మాత్రం ప్రాణం అంతా బావ మీదే ఉందనుకో!' అంటూ వయ్యారంగా శకుంతల వంక చూస్తూ చెబుతూంటే శకుంతలకు కంపరం పుట్టేది. 'నీకు తెలియదమ్మా! వాడికి ఇదంటే ఎంత ప్రాణమని ! ప్చ్ ! అయినా ఏమిటో! ఈ ఇంటికి కోడలు కావల్సింది. వాడికా అదృష్టం లేకపోయింది' అంటూ మొదలెట్టేసరికి శకుంతల అక్కడనుండి లేచి వెళ్ళింది. ఆ తరువాత వంటమనిషి మూలంగా నిజం తెలిసింది, సూరమ్మగారెంత ప్రయత్నించినా శ్రీహరి ఆ రూపసిని చేసుకోడానికి ఇష్టపడలేదనీ, భాగా వయసు ముదిరిన లక్షాధికారికిచ్చి కట్టబెట్టిందని. వచ్చి నెల అయినా కదిలే ప్రయత్నమేమీ చెయ్యటం లేదు లలిత. క్రొత్తగా శ్రీహరి పెందలాడే ఇంటికివచ్చి క్లబ్బుకు బయలుదేరదీసేవాడు. వన్నెల విసనికర్రలా తయారయ్యే లలితను చూసి అసహ్యించుకొనేది శకుంతల. దానికి తోడు సూరమ్మ 'అమ్మాయి ! శకుంతలా ! అలా గుడికి వెళ్దామా ! క్లబ్బులకు నీకేం అలవాటే ? దానికయితే అలవాటయి పోయింది. వాళ్ళిద్దర్నీ వెళ్ళనీ !' అంటూ వెనక్కిలాగేది. శకుంతల పని కక్కలేక, మింగలేక అన్నట్లయ్యేది. నవ్వుకుంటూ వెళుతున్న యిద్దర్నీచూసి రోషంతో కుమిలిపోయేది. ఒక్కో రోజు బ్రాందీ వాసనతో యిల్లు చేరుకున్నవాళ్లను చూసి తెల్లబోయేది. భర్తతో 'ఆ పరాయి పిల్లతో ఆ షికార్లు, ఆ పూసుకు పూసుకు తిరగడాలు ఏమిటీ?' అంటే కోపంతో ఇంతెత్తునలేచి 'అది నాకు పరాయిదా ? నా మేనగోడలు. నా ఇష్టం వచ్చినట్లు తిరుగుతాను. నీ అదుపు ఏమిటి? నా ఖర్మకొద్దీ దొరికావు. ఒక్క క్లబ్బుకురావు. ఒక సరదా లేదు. పల్లెటూరి గబ్బిలాయిలాగా! ఛీ: ఛీ!' అంటూ ఛీత్కరించేవాడు. ఈ మార్పు చూసి నిశ్చేష్ఠురాలయింది, శకుంతల. ఇంకో నెల ఉండి, వెళ్ళింది, లలిత. ఈ రెండు నెలల్లో, ఎంతమార్పు చూడాలో, అంత మార్పు చూసింది శకుంతల, శ్రీహరిలో. 'ఆఁ! మొగవాడన్నాక తిరగకుండా ఎక్కడ ఉంటాడు ! పెద్ద పెద్ద వాళ్లందరు త్రాగటంలేదూ! దీనికి ఇంత ఆర్భాటం దేనికీ !' అనేది సూరమ్మ, రాత్రిళ్లు 12 గంటలు దాటినా రాని భర్తకోసం ఎదురు చూస్తున్న శకుంతలతో. ఒచ్చినా తూలిపోతూ పైకి వెళుతున్న భర్తనుచూసి కన్నీళ్లు నింపుకునేధి శకుంతల. ఆసూరమ్మ సినిమాలో సూర్యకాంతం లాంటిదని తెలుసుకోటానికి ఎంతో కాలం పట్టలేదు, శకుంతలకు. శ్రీహరి ఇంట్లో ఉండటమే తక్కువయిపోతోంది. ఉన్న కాసేపుకూడా ఏదో మిషమీద ఆ ఛాయలకుకూడ వెళ్లనిచ్చేది కాదు సూరమ్మ శకుంతలను. ఆవిడ అధికారంచూస్తూ ఏమీ చెయ్యలేక పోయేది శకుంతల. నెమ్మదిగా ఫ్రెండ్స్ ఇంటికి రావటం ప్రారంభమైంది. ఒక్కొక్కళ్లను చూస్తే కాళ్లల్లోంచి ఒణుకు ప్రారంభమయ్యేది శకుంతలకు. కాఫీలుఇచ్చి రమ్మంటే తను వెళ్లనేది. 'అయ్యో! ఇందేం సిగ్గమ్మా. నిన్నేం కొరుక్కుతింటారా! యిదే మా లలిత అయితేనా' అంటూ తనే వెళ్లేది. సాయంత్రం అయ్యేసరికి అదో క్లబ్బులా తయారయ్యేది. అప్పుడప్పుడు అమ్మాయిలుకూడా వెలుగుతుండేవారు, వాళ్లల్లో. ఇంటికి పెద్దదిక్కయి చెడిపోతున్నవాడిని మంచిదోవలో పెట్టడానికి బదులు దానికి ప్రోత్సాహమిస్తున్న సూరమ్మగారిని చూస్తే ఒళ్లు దహించుకు పోయేది శకుంతలకు. త్రాగి వచ్చిన మైకంలో కొట్టిన దెబ్బలకు వోర్చుకోలేక ఒంటరిగా కూర్చుని ఏడుస్తున్న శకుంతలను చూసి వంటమనిషి జాలిగా 'ఊరుకో అమ్మా ! ఏం చేస్తావు? నరకంలో వచ్చిపడ్డావు. తనకూతురు ఈ ఆస్థికి వారసురాలు కాలేదని ఆయన్ను అన్నివిధాల నాశనం చేస్తోంది, ఆ సూరమ్మ. నేను అనకూడదు గాని, అయ్యగారికి పెళ్ళికి ముందర నించి ఉన్నాయి ఈ అలవాట్లన్నీ. యిప్పుడు క్రొత్తగాదు. డబ్బుంది కాబట్టి బయట పడలేదు.' ఆ మాటలు విని దిమ్మరపోయింది. 'అయితే...అయితే ..తన భర్త ఒక త్రాగుబోతూ, వ్యభిచారీనా? ఎంత మోసపోయాము! డబ్బును చూసి తండ్రి గుణగణాలను అంచనా వేసాడు. ఎంత దగా! వీల్లేదు. ఇట్లా చెడిపోనివ్వను. ఈవిడ ఎవరు? అత్తగారా! ఆడబిడ్డా. నా మీద అధికారం చేయడానికి!' లేని తెగింపు, ధైర్యం వచ్చాయి శకుంతలకు. కాని ఆ తెగింపు, ధైర్యానికి ఫలితం, ఒంటిమీదపడే దెబ్బలవల్ల వోర్చుకోలేని బాధ. శకుంతలలోని ఈ ధైర్యం చూసి సూరమ్మ రెచ్చిపోయింది. శ్రీహరితో ఉన్నవీ, లేనివీ చెప్పి ద్వేషం పుట్టించింది. శకుంతల అంటె 'ఏం! నీతోనే ఉట్టికట్టుకు వూరేగాలా? ఒక చదువా! అందమా! నీ వలన వాడికి ఒక్క సరదా అయినా తీరుతోందా ? శనిలా దాపురించావు వాడి ప్రాణానికి. నీ లాంటి ఎద్దు మొద్దు స్వరూపాన్ని కట్టుకొని ఇంకా వాడు కాపురం చేస్తున్నాడు. సంతోషించు. పైగా నిక్కు ఒకటా!' అంటూ శ్రీహరి ఎదుటే అంటుంటే గర్వంగా చూసేవాడు తప్పితే పల్లెత్తు మాట అనేవాడు కాదు.

* * *

రెండేళ్ళు గిర్రున తిరిగిపోయాయి. పండక్కి తీసుకువెళదామని వచ్చిన రాజయ్య కూతుర్ని చూసి గుర్తు పట్టలేకపోయాడు. కళ్ళల్లో ప్రాణాలు పెట్టుకొని అస్థిపంజరంలా ఉన్న కూతుర్ని చూసి తెల్లబోయాడు. 'ఏమిటోనండీ! రోజురోజుకు ఇలా అయిపోతోంది పిల్ల. ఎంతమంది డాక్టర్లకు చూపించినా ఫలితం కనబడ్డంలా. అంతకీ నేనూ, వాడూ గిజగిజలాడి పోతుంటాము. ఉత్త మనిషివి కూడా కాదే, జాగ్రత్తగా వుండమని. ప్చ్. అయినా ఏమిటో! శని పట్టిందో ఏమిటో పిల్లకు.' ఉన్న రెండు రోజులు ఉక్కిరి

చిక్కిరయ్యే అతిథి మర్యాదలతో, పెదవి విప్పని కూతురి మౌనంతో అంతకంటే ఏమి ఎక్కువ తెలుసుకోలేక పోయ్యాడు రాజయ్య. పండక్కి కూడా రానని చెప్పి తండ్రిని పంపేసింది. 'ఏం! ఈ ఆస్థంతా ఎవరన్నా తినిపోతామనా పండక్కి కూడా వెళ్లలేదు?' అంటూ దెప్పింది సూరమ్మ. పురిటికికూడ పుట్టింటికి వెళ్లకుండా ఆస్పత్రిలోనే పురుడు పోసుకుంది శకుంతల. కాని ఇంటికొచ్చేసరికి పరిస్థితులు పూర్తిగా విషమించాయి. ఎవరో కాంతం అనే వన్నెల విసినికర్ర వచ్చి ఇంట్లోనే ఉంటోంది. 'వాడి స్నేహితురాలట. ఎవరూ లేరట. నువ్వు కూడా లేవు కదా! ఒక్కదాన్నేనని మనింట్లోనే ఉంటోంది' అంది సూరమ్మ.

ఫలితములను చూడండి. బట్టలను ఆఖరు సారి జాడించునపుడు కొంచెము టినోపాల్ వేయండి. అప్పుడు చూడండి. బట్టలు, ఎంత తెల్లగా, కళ కళ మిరుమిట్లుగొలిపేలా ఉన్నాయో! టినోపాల్ ఎంత తెల్లగా చేస్తుంది! మీ చొక్కాలు, చీరలు, దుప్పట్లు, తువ్వాళ్లు మొదలైనవి మెరుస్తూ ఉంటాయి!

దానికయ్యే ఖర్చు? బట్టకు ఒక పైసా కూడ కాదు! టినోపాల్‌ను కొనండి. రెగ్యులర్ ప్యాక్, మితవ్యయ ప్యాక్ మరియు బాల్చీకి సరిపోయే పొట్లము—మూడు ప్యాకింగులలో లభిస్తాయి.

® టినోపాల్ జె.ఆర్. గైగి ఎస్.ఎ. బాల్ స్విట్జర్లెండ్‌వారి రెజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు.

సుహృద్ గైగి లిమిటెడ్, పి.ఒ. బాక్సు 11050, బొంబాయి 20 బి.ఆర్.

Shilpi HPMA-12/70 Tel

దగాపడిన తల్లి

కనీసం పిల్లవాణ్ణి చూసైనా మారతాడేమో అని ఆశించిన శకుంతల ఆశలు అడియాస లయ్యాయి. తన ఎదుటే వాళ్ల రాస క్రీడలు చూస్తూ సహించలేని తన్ను, బాలింతని కనికరంగూడ లేకుండా గొడ్డును బాదినట్లు బాదేవాడు. పైగా స్పష్టంగా చెప్పేశాడు. 'నీకు, నాకు కుదరదు. నీ దారి నువ్వు చూసుకో! నేను, కాంతం పెళ్ళి చేసు కుంటాం' అని. శకుంతలకు అర్థమై పోయింది. ఇక ఎన్నాళ్లో తను ఇంట్లో ఉండదు. తన బిడ్డ భవిష్యత్తు ఏం కాబో తుంది? ఎక్కడికి వెళ్లాలి? తనను చూసి తల్లిదండ్రులు గుండెలు పగిలి చావరూ? దినదిన గండంగా జరుగుతున్నాయి రోజులూ, వారాలు.

ఒకరోజు హఠాత్తుగా మనవడితోసహా బండి దిగుతున్న కూతురిని చూసి నిర్ఘాంత పోయాడు రాజయ్య. 'నేను...నేను శకుంత లను నాన్నా...' దాని నవ్వు తెచ్చుకుంటూ తండ్రిని పలకరించి లోపలికి పరిగెత్తింది, దుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ. అల్లుడి చిద్విలాసాలు చూచాయగ వింటున్న రాజయ్య కూతురి నోట విని ప్రాణ్పడిపోయాడు. ఇంకో ఆమెను తెచ్చి ఇంట్లో పెట్టుకున్నాడని, కోర్టుకు వెళ్ళి తేలుస్తానని రంకె వేసిన తండ్రిని ఆపింది శకుంతల. 'ఒద్దు నాన్నా! జరిగింది పదిమందికి తెలియటం తప్పితే ఫలితం ఉండదు. ఇక నేనక్కడికి వెళ్ళ లేను. వెళ్లను. వెళ్లినా ఆ ముగ్గురు మమ్మల్ని బ్రతకనివ్వరు. బలవంతానయినా మా పీడ వదల్చుకొంటారు. దాన్ని చేసుకోవ టానికి నేను రాసి ఇవ్వలేదని రోజూ గొడ్డును బాదినట్లు......' యిక చెప్పలేక భోరున ఏడుస్తున్న కూతురి వంక నిర్వికారంగా చూస్తూ ఉండిపోయాడు రాజయ్య. ఆరోజు నుండి అల్లుడనేవాడిమాట మర్చిపోయారు. కాని తల్లి ఆ దెబ్బకు తట్టుకోలేక మంచం పట్టి నెల రోజులలోపలే కన్ను మూసింది. విరక్తితో వ్యాపారం నిర్లక్ష్యం చేసాడు రాజయ్య. చివరికి ఇల్లు, ఒక ఎకరం పొలం తప్ప ఏమీ మిగల్లేదు. కూతురితోనూ, మనవడి తోనూ మౌనంగా రోజులు దొర్లిస్తున్నాడు. శకుంతల మిషను కుట్టటం నేర్చుకో నారం భించింది. 'నాన్న' అనాడు చదువుకోమని పోరితే చదువుకోలేదు. ఆ చదువే ఉంటేఈ సమయంలో ఎంత అక్కరకు వచ్చేదో! హుఁ! తన్న ఖర్మ ఇలా ఉంటే మంచి బుద్ధులు ఎలా పుడతాయి' అనుకొని నిట్టూర్చేది. మిషను త్రొక్కటం శరీరానికి సరిపడక గుండెనెప్పి వచ్చేది. అను కుంటూ ఉండగానే హరికి ఏడేళ్లు వచ్చాయి. రాజయ్యకు భూమిమీద నూకలు అయి పోయాయి. దెబ్బమీద దెబ్బ తగులుతూంటే బెంబేలెత్తి కృశించిపోయింది. కొడుకు అమాయకమైన ముఖం చూస్తూ దిగులు మర్చిపోయింది. తప్పదు. వీడి భవిష్యత్తు గూర్చి అయినా తను ధైర్యంగా ఉండాలి. 'నేనుకూడా ఏదైనా అయితే యీ పని వాడు...హరిని స్కూల్లో చేర్పించింది. ఇంటి దగ్గర విస్తళ్లు కుట్టడం, మిషను కుట్టటం, తీరికలేకుండా ఏదో ఒకటిచేస్తూ లేదనుకోకుండా కాలం గడుపుతోంది. ఇంట్లో తండ్రి ఫోటో చూస్తూ ఎప్పుడూ తండ్రినిగూర్చి ఏవేవో ప్రశ్నలు వేస్తుండే వాడు హరి. 'అమ్మా! అందరూ వాళ్ల అమ్మ నాన్నలదగ్గరుండి చదువుకొంటారు మన నాన్న ఏరమ్మా? పోనీ, మనం వెళదా మమ్మా, నాన్నదగ్గరికి' అంటూ అమాయ కంగా అడిగే పసివాణ్ణి చూసి—

'వెళదాం బాబు! మీ నాన్న రమ్మన్నప్పుడు తప్పకుండా వెళదాం. మరి నువ్వు చక్కగా శ్రద్ధగా చదవాలి' అంటూ బుజ్జగించేది. తల్లిమాట పొల్లుపోనివ్వకుండా తప్పకుండా బి. కాం వరకు వచ్చాడు హరి. తనుపడ్డ కష్టాలన్నీ గట్టెక్కాయి అనుకుంది కానీ... కాని యిట్లా హఠాత్తుగా భర్త తారస పడతారని కలలోకూడ ఊహించలేదు. 'ప్రశాంతంగా నడుస్తున్న జీవితంలో మళ్లీ ఈ కల్లోలం ఏమిటి? తననుండి వేరుచేసి కొడుకును తీసుకొని వెళ్లామని ప్రయ త్నమా? ఊహుఁ. అలా వీలులేదు. అలా జరగదు. హరి అంత తెలివితక్కువవాడా? అయినా, ఏమో చిన్నవాడు. ఉరకలువేసే వయసు. లక్షాధికారిని, నిన్ను కన్నతండ్రిని, ఇలా ఉండటం ఏమి ఖర్మ? అని డబ్బు చూపిస్తే చలించకుండా ఉంటాడా? భగ వాన్! నువ్వే రక్షించాలి. నా బిడ్డను నానుండి వేరుచేయకు. ఇన్నాళ్లు మొండిగా బ్రతికింది వాణ్ణి చూసే.'

'ఏమిటమ్మా, అంత దీర్ఘంగా ఆలో చిస్తున్నావు లైటుకూడా వేసుకోకుండా?' అంటు లైటువేసిన హరి తల్లి కళ్లల్లో నీళ్ళుండడం చూసి కలవరపడ్డాడు. 'ఏమి టమ్మా? ఎందుకేడుస్తున్నావు?' తొట్రుపాటుపడింది. 'అబ్బే ఏమీలేదు నాన్నా! ఎంతసేపయింది నువ్వు వచ్చి? ఏమిటో ఆలోచనలో పడిపోయాను' అంటూంటే గడియారం 10 కొట్టడం వినిపించింది. 'ఎంతసేపయింది తను ఇలా కూర్చుండి పోయి! హరి సినిమాకు వెళ్లడం ఎంత మేలయింది! లేకపోతే ... అమ్మో!' తల విదల్చుకుంటూ లోపలికి వెళ్తున్న తల్లిని వింతగా చూస్తూ ఉండిపోయాడు హరి.

'హరీ! ఈ బట్టలు బాగున్నాయ్యా! దీపావళికని తీసాను.' 'తల్లివైపు, గుడ్డల వైపు అయిష్టంగా చూశాడు హరి. 'ఈసారి టెర్లిన్‌వి తీసిపెడతానన్నావుగా, మళ్లీ ఇవ్వేనా?' దగ్గరగా వచ్చి హరి కళ్లల్లోకి చూసింది.

'అంత డబ్బు ఇప్పుడు ఎక్కడిదిరా? ఈసారి కుట్టించుకుందువుగానిలే. ఈసారికి కానివ్వు' ప్రేమగా తల నిమిరింది శకుంతల. 'ఫో, అమ్మా ప్రతిసారీ ఏదో చెబుతావు' కోపంగా అంటూ వెళుతున్న కొడుకును చూస్తూ 'వీడికి వయసయితే వస్తోందికాని కష్టసుఖాలు తెలియవుగదా!' అనుకొంది.

అర్ధరాత్రి 'హరీ! అంటూ హఠాత్తుగా లేచికూర్చున్న తల్లిని చూసి 'ఏమి టమ్మా! ఎందుకంత ఉలిక్కిపడ్డావు? పీడ కల వొచ్చిందా?' అంటూ తల్లిదగ్గరగా వచ్చిన హరిని పట్టుకొని' 'నువ్విక్కడే ఉన్నావా హరీ! వెళ్లిపోలేదూ! నువ్వు నన్నొదిలి మీ నాన్నతో వెళ్లిపోయినట్లు...' 'నాన్నా! విచిత్రంగా చూశాడు హరి. 'ఆఁ! అబ్బే! ఏమి లేదు. ఏదో పీడకల ఏమిటో అనేస్తున్నాను కదూ!' తడబడింది శకుంతల.

'పో! పోయి పడుకో!' అంటూ అటు తిరిగి పడుక్కుంది శకుంతల. 'ఛీ, ఛీ! ఏమిటలా అన్నాను? పాడుభయం ఎప్పుడూ తండ్రి మాట ఎత్తని నేను అట్లా అంటే వాడేమనుకొన్నాడో!' బలవంతంగా కళ్ళు మూసుకొంది.

దీపావళి రోజుల్లోకి వచ్చింది. ఆరోజు వంట్లో బాగుండక హరి కాలేజీకి వెళ్ళ లేదు. పడుక్కొని ఆలోచిస్తున్న వాడల్లా హఠాత్తుగా 'అమ్మా! నేనొకమాటడగనా?'

సందేహిస్తున్న హరిని ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ బత్తాయి వొలుస్తూ, మంచం మీద కూర్చొని 'అడుగుబాబూ! ఏమిటీ అంత సందేహం?' అంది. 'ఏమీలేదమ్మా నాన్న కనబడి మనల్ని రమ్మంటే' శకుంతల చేతుల్లోని బత్తాయి తొనలు క్రిందపడ్డాయి. ఒణుకుతూ హరిముఖంలోకి చూసింది. 'నీకు కనబడ్డారా!' సొంతం అడగలేకపోయింది, పాలిపోయిన ముఖంతో. 'అబ్బే! లేదమ్మా! వూరికే అడిగాను. అసలు రమ్మంటే...' పసిగాడు హరి. 'హరీ!' చటుక్కునలేచి కిటికీ దగ్గరకు వెళ్ళింది. 'అయిపోయింది. అంతా అయిపోయింది. ఏది జరగకూడదని వెయ్యిదేవుళ్ళకు మొక్కుకుంటున్నానో అదే జరిగిపోయింది. లేకపోతే హఠాత్తుగా వీడికి ప్రశ్న ఎందుకు కలిగింది? తప్పకుండా కనబడే ఉంటారు. తనడబ్బు, హోదా, బంగళా ఇవన్నీ చూపి వాడిని మభ్య పెడుతున్నారు. కొన్నిరోజులుగా వీడి ప్రవర్తన మారిపోయింది. ఎప్పుడూ ఆలశ్యంగా రాని వాడు ఈమధ్య ఆలస్యంగా వస్తున్నందుకు ఏదో ఒకవంక చెబుతున్నాడు. మొన్న సందు మొదట్లో దిగినకారు స్నేహితుడిదని చెప్పాడు. వీడు...వీడు ఆ ఆకర్షణలకు లొంగిపోతున్నాడా? తను కట్టుకొన్నవన్నీ గాలిమేడలేనా?'

'హరీ!' ప్రశాంతంగా పిలిచింది 'మీనాన్న గారిని చూశావా? ఎక్కడ కనపడ్డారు? ఇంటికి తీసుకువెళ్ళారా?' తల్లివైపు ఒక్క క్షణంచూసి చూపు మరల్చుకొంటూ 'లేదమ్మా ఎవరూ కనబడలేదు. అయినా ఈమధ్య నువ్వు ప్రతిదానికీ కలవరపడి పోతున్నావు' అన్నాడు. 'అంతేనేమో! తనకి ప్రతిదానికి భయంగా ఉంది. అసలిదంతా వాడికేం తెలుసు? ఏదో యాదాలాపంగా వేశిన ప్రశ్నకు తను ఇంత భయపడటం దేనికి? యింతలోనే బయటపడిపోతోంది. ఏమిటో మనస్సు ఒక్కక్షణం ప్రశాంతంగా ఉండటంలేదు. చదువుకునే పిల్లవాడు బయటకు పోకుండా ఎలా వీలౌతుంది? ప్రేమగా కొడుకునుదుటిమీద ముద్దుపెట్టుకుంది. 'నా మనసేం బాగులేదు హరీ! ఏదో పిచ్చిగా వాగతున్నాను కదూ. పడుకో!' అంటూ వెళ్తున్న తల్లిని చూసి నవ్వుకున్నాడు హరి.

'హరీ! మిషనువాడు బట్టలు తెచ్చాడు. చూడు, పెట్టెలో పెట్టాను.' వంటింట్లోనించి కేకేసింది వెళ్తున్న కొడుకు నుద్దేసించి. 'బాగానే ఉన్నాయిలే అమ్మా' చూడకుండానే సమాధానం ఇస్తున్న కొడుకును చూసి 'పిచ్చి సన్నాసి. కోపం వచ్చినట్లుంది. టెర్లిన్ కుట్టించలేదని!' లేచి బయటకు వచ్చింది. 'ఏరా! టెర్లిను కొనలేదని అలకా?' 'అలకా? అలకెందుకమ్మా? రేపటినించి మనం టెర్లిన్లమీదేగా నడిచేది!' అంటూ తల్లి ముఖం చూసి నాలిక కరచుకొన్నాడు. 'అదేనమ్మా, రేపో పెద్ద ఆఫీసరు అయితే మరి టెర్లిన్లేగా కట్టేది!' అంటున్న కొడుకును గర్వంగా చూచి తృప్తిగా నిట్టూర్చింది. 'హరీ! దీపావళి దగ్గరకు వచ్చింది. మతాబాలు కట్టటం లేదేం?' ఏదో గుర్తుకు వచ్చి ఆగిపోయింది. 'ఎందుకులే అమ్మా రిస్క్. కొందాం. ఈసారి బజారంతా కొనేస్తాను, చూస్తూ ఉండు.' ఈల వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. రెండు రోజులు గడిచిపోయాయి. మర్నాడు ప్రొద్దున్నే లేస్తూ కొడుకు మంచంమీద లేకపోవటం చూసి ఉలిక్కిపడ్డది. ఒక్క గెంతున దొడ్లోకి వచ్చింది 'హరీ' అంటూ. 'చెప్పకుండా ఎక్కడికీ వెళ్ళడే!' మళ్ళీ గదిలోకి వచ్చింది. హరి మంచం మీద రెప రెపలాడుతూ ఒక కాగితం వెలకరించింది. అప్పటికే గుండెదడ ప్రారంభమైంది. ఒణుకుతున్న చేతుల్లో తీసింది.

'అమ్మకి,

నేను వెళ్తున్నాను. ఎక్కడకో అని కంగారుపడకు. నాన్న దగ్గరకు. కన్నతండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళడం నేరం కాదనుకొంటాను. నువ్వు అనుమానించినట్లే రెండు నెలల క్రితం నాన్న కనబడ్డారు. కాలేజీకి వచ్చారు. నాకు జ్ఞానం వచ్చాక ఎప్పుడూ చూడని నాన్నని చూడాలనిపించి వెళ్ళాను. కాని నేను వూహించినంత క్రూరత్వం నాన్నలో కనబడలేదు. 'జ్ఞాపకం ఉన్నానా హరీ!' అంటూ కళ్ళనీళ్ళు తిరుగుతూ ప్రశ్నిస్తుంటే నాకూ కూడా కళ్ళ నీళ్ళు తిరిగాయి. నన్ను ఇంటికి తీసుకొని వెళ్ళారు. ఆ యింట్లో ఆయనొక్కరే. నా కంతా చెప్పారు. తను మనింటికి వచ్చిన సంగతి కూడ చెప్పారు. నువ్వు చాల పొరపాటు చేశావమ్మా. తప్పు లందరు చేస్తారు. ఆయన ఇంకొంచెం ఎక్కువే చేసి ఉండవచ్చు. కాని తన తప్పు తాను తెలుసుకొని పశ్చాత్తాపపడి మన

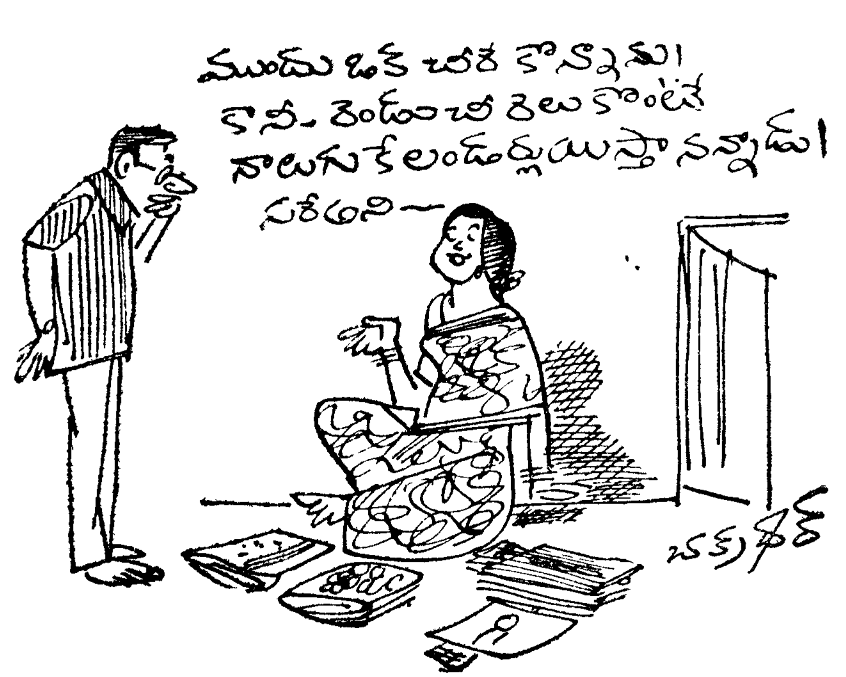

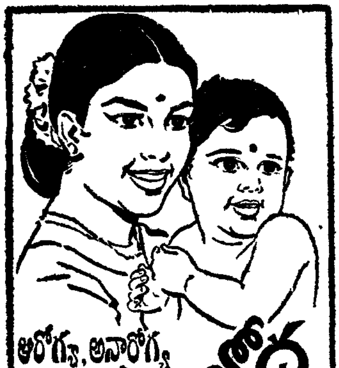

ఆరోగ్య, అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు ఆధారపడునది
ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు
70 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధినొందినది.
లోధ్ర
కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14
ఏజెంట్లు. సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
విజయవాడ-సికిందరాబాదు-మధుర-బెంగుళూరు

వాయిదాల చెల్లింపుపై ట్రాన్‌సిస్టరు
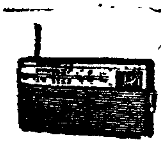
వెల రు. 165/-
(గ్యారంటీతో)
నెలకు రు. 5/- వంతున చెల్లించి,
3బ్యాండ ఆల్‌వరల్డ్ పోర్టబుల్ ట్రాన్‌సిస్టర్ పొందండి. ప్రతి గ్రామానికి పట్టణమునకు పంపగలము. వివరములకు నేడే వ్రాయండి
SHEBA SALES (23)
Roop Nagar, Delhi-7.

కావలెను
మా సాహిత్యపోటీల కేష్ రశీదులు అమ్ముటకు ప్రతి పట్టణములోను కమీషన్ పద్ధతిపై ఏజంట్లు కావలెను మాచే ప్రచురించబడు గైడ్లకు విమర్శకులు కావలెను. అభిరుచి ఉన్నవారు మమ్ములను సంప్రదించండి
సుగుణా ఎంటర్‌ప్రయిజెస్
(రిజిష్టర్డ్)
Opp. మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు, కాకినాడ-1.

దగాపడిన తల్లి

ఇంటికి రమ్మంటే ఎందుకు తిరస్కరించావు? నాన్న ఉండి అనాథలుగా బ్రతకడం మనకేం ఖర్మ? నేను చేసిన ఈ పనికి నీవు కోపగించుకుంటావని తెలుసు. కాని నిదానంగా ఆలోచించి చూడమ్మా. నేను చేసిన దాంట్లో తప్పేమిటి? లక్షాధికారులమయ్యిన మనం ఇలా కూటికి గుడ్డకు వెనుక ముందులు చూసుకోవలసిన ఖర్మ ఏమిటి? నీ మనసు మార్చుకొని నాన్నను మన్నించి, అమ్మా నాన్నల నీడను ఉండే అదృష్టం కలిగించమ్మా. జరిగినవన్నీ మరచిపో. నేను నాన్నతో దీపావళినాడు వస్తాను. మనింటికి వెళ్ళిపోదాం. నీతో చెప్పకుండ ఇంత సాహసం చేసిన నీ హరిని మన్నించు.

హరి.'

కళ్ళు తెరిచి చూసేసరికి పక్కింటి బామ్మగారు ఆత్రంగా చూస్తూ 'అదేమిటి శకుంతలమ్మా! అలా పడిపోయావేం? పాలవాడు పిలుస్తూంటే పలకకపోతే తొంగి చూశాను. పడిపోయి ఉన్నావు.' 'కళ్ళు తిరిగి' పడ్డాను. అంతే. ఏమిలేదు. నీరసంగా లేచింది. తల తిరిగిపోతున్నది. కళ్ళు చెరువు లవుతుంటే 'ఎంత పనిచేశావు హరీ! చిన్నప్పటినుంచి పెంచి పెద్దవాడినిచేసిన నాకంటే నీ కంటికి ఇరవై ఏళ్ళ తరువాత కనబడ్డ తండ్రిమీద ఇంత ప్రేమ ముంచుకొచ్చిందా! కాదురా. కాదు. తండ్రికంటె తండ్రి వెనుకనున్న లక్షలమీద ప్రేమ ముంచుకొచ్చింది. చేసిన తప్పులు మర్చిపోవాలా! ఇది నువ్వు చెప్పినంత తేలికా! అంత తేలికా హరీ! హుఁ. హఠాత్తుగా దేవుడిలా చేతికందిన కొడుకు కనబడితే; జయించారు. మీరే జయించారు. డబ్బుకి లొంగనిదేది ఈ రోజుల్లో? హరీ! నా బిడ్డ డబ్బుకు లొంగి కన్నతల్లికి ద్రోహం చేసే నీచుడు కాదని గర్వంగా చెప్పాను. కానీ... కానీ...నా బిడ్డా సామాన్యుడే. తండ్రిచేసిన తప్పులు, పెట్టిన బాధలు ఆయన డబ్బు ముందర తల్లిపడ్డ బాధలు గాలికిపోయాయి.' హ్హా...హ్హా...హ్హా పిచ్చిగా నవ్వుకొంది శకుంతల.

దీపావళి. అవును. ఇవ్వాళే చీకటిని పారద్రోలి వెలుగును నింపే దీపావళి. కాని, తన బ్రతుకులో మరింత చీకటిని నింపిన దీపావళి. మంచంమీదనుంచి లేవబోయి చేతకాక నీరసంగా మంచంమీద దిండుకానుకొని కూర్చుంది. రెండురోజులయింది తను కళ్ళు తెరిచి. యింకా ఎందుకు తండ్రీ, తనకీ బ్రతుకు? ఇంకా ఏం చూసుకొని మొండిగా బ్రతకను? గుండెపట్టుకొని జారగిలపడింది. దీపాలు తోరణాలలాగా అమరుస్తున్నారు. వీధంతా పట్టపగలులా ప్రకాశిస్తోంది. ఈపాటికి కొడుకును దగ్గర కూర్చోబెట్టుకొని ఆనందమంతా సొంతం చేసుకొని వెలిగిపోతుంటారు. కళ్ళు తెరిచి హరికి కుట్టించిన బట్టలు చేతిలోకి తీసుకొంది. కన్నీళ్ళు బొటబొట రాలి షర్టుమీద పడ్డాయి. నీళ్ళు నిండిన కళ్ళకు అంతా మసకమసకగా కనిపిస్తూంటే 'హరీ! ఈ అమ్మను వదలి ఎలా ఉన్నావురా? నీ తండ్రిలా లక్షలు ఇవ్వలేకపోయినా, అంతకుమించిన ప్రేమతో పెంచానే. అంతా ఎలా మర్చిపోయావు?' పిచ్చిగా బట్టలు తడుముతూ వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. 'లేరు. ఎవ్వరూ లేరు. అంతా భ్రమ. కట్టుకొన్న భర్త ఏనాడో మోసగించాడు. నమ్మిన కొడుకు దగాచేసి వెళ్ళిపోయాడు. ఇంకా ఎవరికోసం? తీసుకు వెళ్ళడానికి వస్తాడట!' విరక్తిగా నవ్వింది. 'ఇంకా నేనెందుకురా? నీకు కావల్సింది నీకు, ఆయనకు కావల్సింది ఆయనకు దొరికాయి. ఇక నేను...' కొత్తగుడ్డల్ని గుండెకు హత్తుకుంటూ నొప్పితో విలవిల లాడింది.

క్రొత్తగుడ్డలతో ఠీవిగా తండ్రితో కారు దిగిన హరికి ఇంటిముందర అంత గుంపు ఉండటంతో ఒక్క ఉరుకున ఇంట్లోకి వచ్చాడు. తనకు కుట్టించిన గుడ్డలు గుండె మీద పెట్టుకుని ప్రశాంతంగా నిదురబోతున్న తల్లిని చూసి కొయ్యబారిపోయాడు. ●